

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	V
-------------	---

BİRİNCİ BÖLÜM DİSİPLİN HUKUKUNA GİRİŞ

I. DİSİPLİN VE DİSİPLİN YAPTIRIMI KAVRAMI VE TÜRLERİ . 1	
A. DİSİPLİN KAVRAMI VE BAŞLICA TÜRLERİ	1
1. Otokratik Disiplin	4
2. Demokratik Disiplin	4
3. Karma Disiplin	5
B. DİSİPLİN YAPTIRIMI KAVRAMI VE BAŞLICA TÜRLERİ	6
1. Manevi Nitelikli Disiplin Yaptırımları	9
2. Mali Nitelikli Disiplin Yaptırımları	9
3. Tasfiye Edici Disiplin Yaptırımları	10
II. DİSİPLİN YAPTIRIMLARININ HUKUKİ NİTELİĞİ	11
A. DİSİPLİN YAPTIRIMLARININ HUKUKİ NİTELİĞİNE İLİŞKİN BAŞLICA GÖRÜŞLER	11
1. Sözleşme Görüşü	11
2. Kurumsallık Görüşü	14
B. DİSİPLİN VE CEZAİ YAPTIRIMLAR ARASINDAKİ HUKUKİ İLİŞKİYİ İNCELEYEN GÖRÜŞLER	14
1. Yaptırımların Birliği Görüşü	14
2. Disiplin Yaptırımlarının Cezaî Yaptırımların Bir Alt Dalı Olduğu Görüşü	18
3. Disiplin Yaptırımları İle Cezaî Yaptırımlar Arasında Bağlantı Olmadığı Görüşü	24

4. Ceza Yaptırımlarının Disiplin Yaptırımlarının Alt Dalı Olduğu Görüşü.....	28
C. DİSİPLİN FİİLLERİNİN KONUSU SUÇ TEŞKİL ETMEYEN DİĞER HUKUKA AYKIRI FİİLLERDEN VE DEONTOLOJİ KURALLARINDAN AYIRT EDİLMESİ.....	29
1. Konusu Suç Teşkil Etmeyen Diğer Hukuka Aykırı Fiillerden Ayırt Edilmesi.....	29
a. Haksız Fiillerden	29
b. İdari Kolluk Tedbirini Gerektiren Fiillerden	29
c. Mâli Müeyyideyi Gerektiren Fiillerden	29
d. Güvenlik Tedbirini Gerektiren Fiillerden.....	30
2. Deontoloji Kurallarından Ayırt Edilmesi	30
D. SİCİL (ÖZLÜK) -DİSİPLİN İLİŞKİSİ	32
E. HİYERARŞİ YETKİSİ İLE İLİŞKİSİ.....	35
F. DİSİPLİN YAPTIRIMLARININ ÖNEMİ, İŞLEVİ VE HUKUKİ NİTELİĞİ	36
1. Önemi.....	36
a. Memur Bakımından.....	38
b. İdare Bakımından	39
c. İlgili Üçüncü Kişiler.....	40
2. İşlevi/Fonksiyonu	40
a. Kurum Düzenini Sağlama İşlevi.....	40
b. Koruma İşlevi.....	41
c. Eğitim işlevi	42
d. Tasfiye İşlevi	43
e. Korkutma/Caydırma İşlevi	43
3. Hukuki Niteliği	43
a. Yargı Kararı Görüşü	44
b. Yargı Benzeri İşlem Görüşü.....	45
c. İdari İşlem Görüşü	45
aa. İradenin Açıklanması Bakımından.....	48

bb. Maddi Bakımdan	51
III. DİSİPLİN HUKUKUNUN KAYNAKLARI	52
A. ASLİ KAYNAKLAR.....	52
1. Anayasa.....	52
2. Kanunlar.....	52
3. Uluslararası Andlaşmalar	53
4. Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri	53
5. Tüzükler	54
6. Yönetmelikler.....	54
B. YARDIMCI KAYNAKLAR.....	55
1. İçtihatlar	55
2. İdari Teamül	55
3. Doktrin (Öğreti)	56
IV. DİSİPLİN HUKUKUNA HÂKİM OLAN BAŞLICA İLKELER...57	57
A. SAVUNMA HAKKINA SAYGI İLKESİ	57
1. Disiplin Hukukunda Savunma Hakkı ve Dokunulmazlığı.....	57
2. İfade-Savunma Ayrımı	61
3. Tebligat Sorunu	63
4. Savunmanın Süresi ve Şekli.....	64
5. Hukuki Yardım / Avukat Yardımı.....	66
6. Savunma Hakkından Feragat	67
B. ORANLILIK/ÖLÇÜLÜLÜK İLKESİ.....	69
1. Ölçülülük İlkesinin Anlam ve Önemi	69
2. Kurum Dışı İlişkiler ve İşlenen Fiillerin Durumu.....	71
a. Şekli Anlayış	74
b. Maddi Anlayış.....	75
C. GİZLİLİK İLKESİ.....	75
D. ÇİFT DİSİPLİN YAPTIRIMI UYGULAMA YASAĞI	77
E. “ŞÜPHEDEN SANIK YARARLANIR” İLKESİ (IN DUBIO PRO REO)	80
F. BAŞVURU YOLLARININ GÖSTERİLMESİ İLKESİ.....	82

G. İDARİ İTİRAZ ÜZERİNE AĞIRLAŞTIRICI KARAR VERME YASAĞI.....	84
H. DİĞER İLKELER.....	85
V. MUKAYESELİ HUKUKTA DİSİPLİN YAPTIRIMLARI	86
A. AVRUPA BİRLİĞİ	86
B. FRANSA.....	89
C. ALMANYA.....	96

İKİNCİ BÖLÜM DİSİPLİN REJİMİNİN MADDİ HUKUK BOYUTU

I. DİSİPLİN YAPTIRIMINI GEREKTİREN FİİLİN TESPİTİNDEKİ BAŞLICA ÖLÇÜTLER.....	99
A. AHLAKİ YÜKÜMLÜLÜĞE İLİŞKİN FİİLLER.....	99
B. ÖLÇÜLÜ OLMA YÜKÜMLÜLÜĞÜNÜN İHLALİ	106
C. HİZMETE ADAMA YÜKÜMLÜLÜĞÜNE AYKIRI BAŞLICA FİİLLER.....	110
1. İdeolojik ve Siyasi Amaçlı Faaliyet.....	110
2. Grev.....	116
3. Göreve Gelmemeye	122
4. Yetki Almadan Gizli Bilgileri Açıklamak	126
5. Emri Yerine Getirmeme.....	128
6. Diğer Bazı Fiiller	130
D. MOBBİNG (BEZDİRME)	131
II. DİSİPLİN YAPTIRIMLARINI GEREKTİREN FİİLERE (DİSİPLİNSİZLİKLERE) İLİŞKİN BAŞLICA ÖRNEKLER.....	139
A. DEVLET MEMURLARI.....	141
1. Uyarma Yaptırımını Gerektiren Fiiller.....	143
2. Kınama Yaptırımını Gerektiren Fiiller	144
3. Aylıktan Kesme Yaptırımını Gerektiren Fiiller.....	145

4. Kademe İlerlemesinin Durdurulması Yaptırımını Gerektiren Fiiller	146
5. Devlet Memurluğundan Çıkarma Yaptırımını Gerektiren Fiiller	147
B. AKADEMİK PERSONEL.....	148
1. Uyarma Yaptırımını Gerektiren Fiiller.....	154
2. Kınama Yaptırımını Gerektiren Fiiller	155
3. Aylıktan veya Ücretten Kesme Yaptırımını Gerektiren Fiiller.....	156
4. Kademe İlerlemesinin Durdurulması veya Birden Fazla Ücretten Kesme Yaptırımını Gerektiren Fiiller	158
5. Üniversite Öğretim Mesleğinden Çıkarma Yaptırımını Gerektiren Fiiller	160
6. Kamu Görevinden Çıkarma Yaptırımını Gerektiren Fiiller ..	160
7. Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği İhlalleri ve Disiplin	161
a. İntihal.....	161
b. Sahtecilik ve Çarpıtma	166
c. Tekrar Yayın.....	166
d. Dilimleme	168
e. Haksız Yazarlık.....	169
f. Diğer Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği İhlalleri.....	171
C. ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİ.....	173
1. Kınama Yaptırımını Gerektiren Fiiller	176
2. Yükseköğretim Kurumundan Bir Haftadan Bir Aya Kadar Uzaklaştırma Yaptırımını Gerektiren Fiiller	176
3. Yükseköğretim Kurumundan Bir Yarıyıl İçin Uzaklaştırma Yaptırımını Gerektiren Fiiller	178
4. Yükseköğretim Kurumundan İki Yarıyıl İçin Uzaklaştırma Yaptırımını Gerektiren Fiiller	178
5. Yükseköğretim Kurumundan Çıkarma Yaptırımını Gerektiren Fiiller	179
D. HÂKİMLER VE SAVCILAR.....	180

1. Uyarma Yaptırımını Gerektiren Fiiller.....	181
2. Aylıktan Kesme Yaptırımını Gerektiren Fiiller:	181
3. Kınama Yaptırımını Gerektiren Fiiller:.....	182
4. Kademe İlerlemesini Durdurma Yaptırımını Gerektiren Fiiller:.....	182
5. Derece Yükselmesini Durdurma Yaptırımını Gerektiren Fiiller:.....	183
6. Yer Değiştirme Yaptırımını Gerektiren Fiiller	183
7. Meslekten Çıkarma Yaptırımını Gerektiren Fiiller.....	184
E. GENEL KOLLUK PERSONELİ.....	185
1. Uyarma Yaptırımını Gerektiren Fiiller.....	186
2. Kınama Yaptırımını Gerektiren Fiiller:.....	186
3. Aylıktan Kesme Yaptırımını Gerektiren Fiiller.....	188
4. Kısa Süreli Durdurma Yaptırımını Gerektiren Fiiller.....	190
5. Uzun süreli durdurma yaptırımını gerektiren fiiller	192
6. Meslekten Çıkarma Yaptırımını Gerektiren Fiiller.....	194
7. Devlet Memurluğundan Çıkarma Yaptırımını Gerektiren Fiiller.....	198
8. Ağırlaştırıcı Nedenler	199
F. HÜKÜMLÜLER	201
1. Kınama Yaptırımını Gerektiren Fiiller	202
2. Bazı Etkinliklere Katılmaktan Alıkoyma Yaptırımını Gerektiren Fiiller	202
3. Ücret Karşılığı Çalışılan İşten Yoksun Bırakma Yaptırımını Gerektiren Fiiller	203
4. Haberleşme veya İletişim Araçlarından Yoksun Bırakma veya Kısıtlama Yaptırımını Gerektiren Fiiller	204
5. Ziyaretçi Kabulünden Yoksun Bırakma Yaptırımını Gerektiren Fiiller	205
6. Hücreye Koyma Yaptırımını Gerektiren Fiiller.....	205
G. SPORCULAR	208
1. Spor Disiplin Yönetmeliği Kapsamında Düzenlenen İhlaller	209

2. Futbol Disiplin Talimatı Kapsamında Düzenlenen İhlaller...	212
H. AVUKATLAR.....	217
1. Uyarma Yaptırımını Gerektiren Fiiller.....	218
2. Kınama Yaptırımını Gerektiren Fiiller	218
3. Para Cezası Yaptırımını Gerektiren Fiiller.....	219
4. İşten Çıkarma Yaptırımını Gerektiren Fiiller.....	220
5. Meslekten Çıkarma Yaptırımını Gerektiren Fiiller.....	220
III. TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİ PERSONELİ	221
1. Uyarma Yaptırımını Gerektiren Fiiller.....	222
2. Kınama Yaptırımını Gerektiren Fiiller	224
3. Hizmete Kısmi Süreli Devam Yaptırımını Gerektiren Fiiller	225
4. Aylıktan Kesme Yaptırımını Gerektiren Fiiller.....	226
5. Hizmet Yerini Terk Etmeme Yaptırımını Gerektiren Fiiller ..	227
6. Oda Hapsi Yaptırımını Gerektiren Fiiller.....	229
7. Silahlı Kuvvetlerden Ayırma Yaptırımını Gerektiren Fiiller ..	229
IV. DİSİPLİN YAPTIRIMLARININ İDARİ İŞLEMİN	
UNSURLARI BAKIMINDAN İNCELENMESİ	231
A. YETKİ UNSURU	232
1. Genel Olarak	232
2. Disiplin Yaptırım Yetkisinin Devri.....	235
3. Disiplin Hukukunda Vekâlet.....	236
4. Disiplin Yaptırımlarının Geri Alınması ve Yetki Kuralları.....	236
B. ŞEKİL UNSURU	239
1. Genel Olarak	239
2. Yazılılık Kuralı	239
3. İlgilinin Savunmasının Alınması	239
C. SEBEP UNSURU	241
D. KONU UNSURU.....	245
E. AMAÇ UNSURU	246
1. Genel Olarak	246

2. Örtülü Disiplin Yaptırımları (Sanctions Disciplinaires
Déguisées) 246

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM DİSİPLİN REJİMİNİN İDARİ USUL BOYUTU

- I. DİSİPLİN SORUŞTIRMALARINDA İDARİ USUL249**
- A. HAZIRLIK SAFHASI 249
1. Soruşturmaya Başlanması..... 249
2. Soruşturma Emri..... 254
3. Soruşturma Yapabilecek Olanlar..... 261
- a. Disiplin Amirinin Belirlenmesi 261
- b. Soruşturmacı ve Müfettişler..... 265
- c. İstisnai Memurların Durumu..... 268
- B. DELİL TOPLAMA SAFHASI VE HUKUKA AYKIRI
DELİLLER SORUNU..... 268
1. İspat Araçları 270
- a. İkrar..... 270
- b. Tanık Beyanı..... 271
- c. Bilirkişi Raporu..... 275
- d. Keşif..... 276
- e. İspata Yarayan Diğer Belgeler..... 276
- f. Karineler ve Mantık Kuralları 280
2. Hukuka Aykırı Deliller Sorunu..... 280
3. Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Hükümlerine Riayet ... 284
- C. KARAR VERME SAFHASI..... 285
1. Karar Vermeye Yetkili Amir ve Kurullar 285
- a. Disiplin Amirleri..... 285
- b. Disiplin Kurulları 286
2. Karar Süresi 289

3. Disiplin Yaptırımlarına Karar Verilmesinde Dikkate Alınması Gereken Hukuki Durumlar.....	291
a. Belirlilik: İşlenmiş Bir Fiilin Mevzuatta Düzenlenen Yaptırım Tanımına Birebir Uygun Olması	291
b. Lehe Uygulama.....	292
c. Tekerrür.....	293
d. Bir Alt Yaptırım Uygulaması	296
e. Haksız Tahrik.....	300
4. Yaptırımların Uygulanması	301
II. CEZA MAHKEMESİ KARARLARININ DİSİPLİN SORUŞTURMASINA ETKİSİ	302
III. DİSİPLİN YAPTIRIMLARINA KARŞI İDARİ VE YARGISAL BAŞVURU YOLLARI VE KARARLARIN UYGULANMASI	311
A. İDARİ İTİRAZ.....	311
B. YARGISAL BAŞVURU.....	314
1. İptal Davası.....	314
2. Tam Yargı Davası	322
C. KARARLARIN UYGULANMASI	323
IV. AİHM'İN DİSİPLİN HUKUKUNA YAKLAŞIMI VE KARARLARINDAN BAŞLICA ÖRNEKLER.....	324
A. AİHM'İN DİSİPLİN SORUŞTURMALARI VE "ADİL YARGILANMA HAKKI" BAKIMINDAN ESAS ALDIĞI TEMEL ÖLÇÜTLER	326
1. Disiplin Soruşturmasının Tarafsız ve Bağımsız Bir Organ Tarafından Yürütülmesi	326
2. Disiplin Soruşturmasının Makul Sürede Tamamlanması	328
3. Disiplin Soruşturmasının Kamuya Açık ve Aleni Biçimde Yürütülmesi	330
4. Disiplin Soruşturmasının Masumiyet Karinesi Gözetilerek Yürütülmesi.....	331

5. Disiplin Soruşturmasında Avukat Yardımından Yararlanma Hakkının Sağlanması.....	332
B. AİHM'İN DİSİPLİN SORUŞTURMALARI VE ETKİN SORUŞTURMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ BAKIMINDAN ESAS ALDIĞI TEMEL ÖLÇÜTLER.....	333
C. AİHM'İN DİSİPLİN YAPTIRIMLARINA İLİŞKİN KARAR ÖRNEKLERİ	336
1. “Özgürlük ve Güvenlik Hakkı”na İlişkin Olarak AİHM'in Değerlendirmesi	337
2. “Özel ve Aile Yaşamına Saygı Hakkı”na İlişkin Olarak AİHM'in Değerlendirmesi.....	338
3. “Düşünce, Vicdan ve Din Özgürlüğü”ne İlişkin Olarak AİHM'in Değerlendirmesi	341
4. “İfade Özgürlüğü”ne İlişkin Olarak AİHM'in Değerlendirmesi	342
5. “Toplantı ve Dernek Kurma Özgürlüğü”ne İlişkin Olarak AİHM'in Değerlendirmesi.....	343
6. “Ayrımcılık Yasağı”na İlişkin Olarak AİHM'in Değerlendirmesi	345
7. “İşkence Yasağı”na İlişkin Olarak AİHM'in Değerlendirmesi	348
D. AİHM'İN DİSİPLİN HUKUKUNA BAKIŞINA İLİŞKİN GENEL DEĞERLENDİRME	349
EKLER	351
EK 1: SORUŞTURMACI ATAMA YAZISI ÖRNEĞİ (SORUŞTURMA EMRİ).....	351
EK 2: ŞÜPHELİ/SORUŞTURULAN ÇAĞRI YAZISI ÖRNEĞİ	352
EK 3: TANIK ÇAĞRI YAZISI ÖRNEĞİ.....	353
EK 4: ÇAĞRI YAZISI TESLİM TUTANAK ÖRNEĞİ	354
EK 5: ÖZLÜK DOSYASINDAN BİLGİ TALEP YAZISI ÖRNEĞİ.....	355
EK 6: TANIK İFADE TUTANAK ÖRNEĞİ.....	356

EK 7: ŐIKAYETÇİ İFADE TUTANAK ÖRNEĞİ.....	357
TUTANAK ÖRNEĞİ	358
EK 8: SORUŞTURULAN YAZILI SAVUNMA TESLİM TUTANAK ÖRNEĞİ	359
EK 9: SORUŞTURULAN EK SÜRE TALEP TUTANAK ÖRNEĞİ....	360
EK 10: EK SÜRE TALEP YAZISI.....	361
EK 11: DİSİPLİN SORUŞTURMA RAPORU ÖRNEĞİ.....	362
EK 12: SORUŞTURMA DOSYASI DİZİ PUSULASI ÖRNEĞİ (DOSYANIN EN ÜST SAYFASINA KONULACAK).....	364
EK 13: DİSİPLİN SORUŞTURMA DOSYASI TESLİM TUTANAK ÖRNEĞİ	365
KAYNAKÇA.....	367